

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Petru Moraru, Vladimir Timoftei, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Melinteanu Dorin Iurie, născut la 08 iulie 1982, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Trandafirilor 18, ap. 22,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 04.11.2013 - 15.05.2014;

Instanța de apel: 19.06.2014- 24.09.2014;

Instanța de recurs: 03.12.2014 - 17.02.2015;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 mai 2014, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, a fost încetat procesul penal în privința lui **Melinteanu Dorin Iurie** de învinuire în comiterea infracțiuni prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal și conform art. 55 Cod penal, tras la răspundere contravențională, cu aplicarea amenzii în mărime de 150 unități convenționale, ce constituie 3.000 lei.

2. În fapt, pe baza probelor administrate, instanța de fond a constatat că, Melinteanu Dorin, activând în baza licenței nr. 1181 din 13 iulie 2006 în calitate de avocat al Biroului Individual de Avocat „Dorin Melinteanu”, în cadrul acordării asistenței juridice lui Secrieru Vasile, în cauza penală de învinuire a acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 369 alin. (2) lit. b) Codul penal, care se examina în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău, susținând că are influență asupra judecătorilor Curții de Apel Chișinău din completul colegiului penal, în procedura căroră se afla spre examinare cauza penală nominalizată, pentru ai determina pe aceștia la adoptarea unei soluții favorabile celui din urmă cu aplicarea art. 55 Cod penal, a pretins și a primit de la Secrieru Angela, mama inculpatului Secrieru Vasile, bani în sumă de 800 Euro, care, la acel moment, echivala cu suma 14.236 lei 72 bani MDL.

Astfel, la 08 octombrie 2013, aproximativ la ora 17.00, Melinteanu Dorin întru finalizarea acțiunilor sale infracționale, în timp ce se afla în biroul de servicii amplasat în mun. Chișinău, str. București, nr. 86, a primit de la Secrieru Angela suma de bani pretinsă în mărime de 800 Euro, fiind reținut în flagrant de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție, care au fost depistați în sertarul mesei biroului de servicii.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Melinteanu Dorin să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, și să îi fie stabilită pedeapsă amendă în mărime de 1.200 unități convenționale, ce constituie 24.000 lei, cu aplicarea art. 65 Cod penal, a priva pe Melinteanu Dorin de dreptul de a exercita activitate în domeniul prestării serviciilor juridice pe un termen de 3 ani.

În motivare a invocat că, instanța de fond nemotivat a încetat procesul penal, cu tragerea lui Melinteanu Dorin la răspundere contravențională, or aceasta urma să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea infractorului și de faptul că aplicarea art. 55 Cod penal, nu va restabili echitatea socială, nu va duce la corectarea inculpatului și prevenirea de săvârșire a noi infracțiuni.

Mai mult ca atât, aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, nu va constitui o garanție și o asigurare a funcționării procedurii procesual penale iar drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova nu vor fi apărate.

Subsidiar a menționat că corupția, fiind un fenomen social negativ, afectează buna funcționare a instituțiilor statale, este un pericol iminent pentru sistemul democratic și constituie principalul obstacol în dezvoltarea economico-socială a țării.

În aceeași ordine de idei, aplicarea de către instanța de fond a prevederilor art. 55 Cod penal, este nefondată din motivul neatingerii scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal, și anume cauzarea anumitor lipsuri și restricții ale drepturilor persoanei vinovate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2014 a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1. La pronunțarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal.

La fel, instanța de fond întemeiat l-a eliberat pe Melinteanu Dorin de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, ținând cont de personalitatea inculpatului, de faptul că nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de muncă și la locul de trai, are la întreținere doi copii minori, anterior nu a avut careva sancțiuni disciplinare, nefiind în vizorul poliției, cu excepția cazului de accident rutier pe marginea căruia a fost achitat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.04.2013, acordând deplină eficiență

aspectelor nemijlocite ale cauzei penale și anume, recunoașterea vinovăției și acceptarea judecării cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel.

În motivare, recurentul invocă că, atât instanța de fond cât și cea de apel, incorect au apreciat faptul întrunirii de către inculpatul Melinteanu Dorin a tuturor condițiilor stipulate de art. 55 Cod penal, repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune fiind formal, instanța expunându-se doar asupra corpurilor delictive, fiind ignorată necesitatea restabilirii prejudiciului cauzat imaginii organelor de drept și încrederii populației în serviciile publice.

La fel, instanța de fond și cea de apel la individualizarea pedepsei au ignorat ce impact, asupra societății au acțiunile de trafic de influență, inclusiv cele comise în pofida activității de avocat.

Subsidiar, recurentul a menționat că, instanța de apel nu s-a expus asupra oportunității restabilirii echității sociale și imaginii organelor de drept afectate prin infracțiunea comisă de Melinteanu Dorin, fapt invocat și în apelul său.

6. Examinând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Se reține că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeierile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției respective.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod

de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Or, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea deciziei de respingere a apelului declarat, cu menținerea sentinței, care a fost expusă pe larg în punctul 4) din prezenta decizie, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, ignorînd exigențele legii penale și procesual-penale în aspectul individualizării pedepsei.

În esență, partea acuzării critică decizia instanței de apel privitor la încetarea procesului penal și aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de fond și apel în această parte sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

Colegiul lărgit consideră că, instanța de apel greșit a menținut sentința fără modificări în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd o poziție eronată în ce privește aplicarea art. 55 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința încetării procesului penal cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului Melinteanu Dorin.

Or, conform art. 55 Cod penal, liberarea de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională, poate avea loc în privința persoanei care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Instanțele urmau să țină seamă că, în cazurile săvârșirii infracțiunilor de trafic de influență, se cauzează daune intereselor publice, afectează imaginea instituțiilor statale și a întregii societăți, daune nemateriale, care indiferent că persoana vinovată a fost condamnată, nu pot fi considerate ca total reparate.

Dat fiind că încălcările specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 75 Cod penal, și va adopta o hotărîre legală și întemeiată.

Or, sancțiunea alin. (1) art. 326 Cod penal, prevede amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale sau închisoare de pînă la 5 ani.

Art. 75 alin. (2) Cod penal, stipulează că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

7. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar, declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 septembrie 2014 în cauza penală privindu-l pe *Melinteanu Dorin Iurie* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată, pronunțată integral la 17 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Petru Moraru

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Nadejda Toma